

Farní zpravodaj

Vánoce 2014

Římskokatolická farnost Žďárec

Úvodní slovo

Milí přátelé,

opět stojíme na prahu slavení vánočních svátků. Každý se snaží prožít tyto svátky v kruhu nejbližších. V této době jsme vůči sobě pozornější a štedřejší, jakoby víc „na měkko“. Čím to je? Možná v sobě podvědomě cítíme Boží lásku k nám. On se ve svém Synu neváhal snížit do lůna Panny Marie a potom do betlémských jeslí, aby nás zachránil. Tato zachraňující Boží láska se nezastavila ani před chudobou v Betlémě, ani před prací v Nazaretě. Apoštol Jan píše: *„Láska je v tom, že ne my jsme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy.“* A ten stejný apoštol dodává: *„Milovaní, pokud nás Bůh tak miluje, jsme i my povinni milovat jeden druhého.“*

Pokud budeme vnímat Vánoce z tohoto pohledu, je nám jasné, že jejich slavení se nemůže zaměřit jen na plytké radosti z konzumu v úzkém společenství našich nejbližších. Událost Kristova narození nebyla vůbec idylická: musel se narodit ve chlévě a spolu se Svatou rodinou snášet osud bezdomovců, protože „pro ně nebylo místa“. Neklepe on sám i v těchto dnech na dveře našich srdcí v osobách tolika chudých a opuštěných dětí, tolika rodinách v nouzi, tolika opuštěných a osamělých?

Křesťanské slavení Vánoc je výzvou k uskutečňování vzájemné lidské sounáležitosti, k solidaritě. Je třeba, abychom si uvědomili, že šťastní můžeme být jen společně jako jedna lidská rodina, rodina Božích synů a dcer. Egoistické izolování se od druhých, hromadění pozemských dober jen pro sebe, lhotejné ponechávání méně šťastných svému osudu – to je ve skutečnosti cesta k pozemskému a věčnému utrpení. Životní okolnosti každého

z nás jsou různé – kdo dostal víc z materiální či duchovní stránky, má tyto talenty rozvíjet nejen pro sebe, ale i pro službu a pomoc těm, kteří to potřebují.

Kéž nás slavení blížících se Vánoc otevře k osobnímu přijetí toho samého Spasitele, kterého Panna Maria přijala při zvěstování a který se ke spáse všech narodil v Betlémě. Pod vedením jeho příkladu a slova, posilováni jeho láskou, kterou čerpáme zvláště ve svátosti Eucharistie, přijímejme všechny své bližní jako bratry a sestry v Kristu a služme si navzájem podle svých možností.

Sabotovali jsme prostotu evangelijní zprávy: *"Porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plének a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou."* (Lk 2,7)

Právě tyto řádky odsuzují naše bohaté, přesycené a nabubřelé vánoce, které jsou tak chudé na Spasitele, ale plné sentimentálního dojetí.

Proč bychom nemohli své bohaté vánoce alespoň trochu obohatit betlémskou chudobou, abychom byli naplněni pravou vánoční radostí!?

Proč bychom se nemohli ztišit a tak umožnit našemu Spasiteli a Zachránci, aby se s námi setkal, aby k nám vešel, abychom se pak nevraceli do všedních dní bez lásky, abychom se netrmáceli slepě životem, zatímco bychom mohli být vnitřně šťastní a spokojení?!

P. Pavel Křivý

Výsada slavit liturgii

Letošní rok bude v naší zemi ve znamení Eucharistického kongresu, který se má uskutečnit 15. - 17. října 2015 v Brně. Zkusme se na stránkách Zpravodaje zamyslet nad mší svatou.

Celá staletí se v Církvi připomíná povinnost věřících účastnit se mše svaté každou neděli a zasvěcený svátek. Méně se už však hovoří o tom, že mnozí věřící, kteří si tuto povinnost plní, si dělají v podstatě jen jakoby čárku do pomyslného "sešitku" splněných povinností.

Přitom vůbec nevědí, že účast na mši svaté není v první řadě povinností, ale právem (IGMR 18), něčím, na co mají nárok. Ale mnohem raději bych místo slova "právo" použil slovo "výsada, privilegium".

Směrnice

Co si představujete pod pojmem "vědomá, činná a plná účast na slavení mše"? Než jsem se před 26 lety začal věnovat hlubšímu studiu liturgiky, jaksi mi stačilo jen něco obecného: jít na mši svatou z vlastního rozhodnutí, usilovat na ní o soustředěnost na to, co se tam děje (vědomě), provádět všechny liturgické úkony tak, jak se ode mne vyžadují - vstávat, klekat, odpovědět, zpívat (činná), a přijmout Eucharistii (plná). Pak jsem však zjistil, že to je jen jedna stránka slavení liturgie. Sice důležitá, ale neproveditelná, pokud se o to snažím jen sám. Ne, teď mi nejde o to, že k tomu potřebuji i Boží milost, jinými slovy zamilovanost do Ježíše. Spíše o to, že takové účasti mohou dosáhnout pouze tehdy, pokud se i ostatní účastníci mše svaté, každý přiměřeně svému postavení, tedy kněz, lektor, kantor, další členové liturgické služby, sbor a nakonec všichni ostatní, snaží o totéž.

Všeobecné směrnice Římského misálu (IGMR) k tomu říkají následující:

"Velmi proto záleží na tom, aby slavení mše neboli Večeře Páně bylo uspořádáno tak, aby posvátní služebníci i věřící mající na něm účast, každý podle svého postavení, z něho plně čerpali ty plody, pro jejichž získání Kristus Pán ustanovil eucharistickou obětí svého Těla a své Krve a svěřil ji jako památku svého utrpení a vzkříšení milované Snoubence církvi"(17).

"To se vhodně uskuteční, když s přihlédnutím k povaze a okolnostem jednotlivých liturgických shromáždění bude celé slavení uspořádáno tak, aby navodilo vědomou, činnou a plnou účast věřících, totiž účast jejich těla i ducha naplněného vírou, nadějí a láskou. To si církev přeje, to vyžaduje

i samotná povaha slavení a křesťanský lid má k tomu mocí křtu právo i povinnost"(18).

*"Poněvadž slavení eucharistie, jako vůbec celá liturgie, se děje viditelnými znamenímí, jimiž se víra živí, posiluje a vyjadřuje, je třeba velmi pečlivě **vybrat a uspořádat** ty církvi předložené způsoby slavení a prvky, které s ohledem na účastníky slavení a místní podmínky účinněji přispějí k činné a plné účasti a lépe budou odpovídat duchovním potřebám věřících"(20).*

Zvýraznění v těchto citátech jsem doplnil, aby bylo zřejmé, na co se zaměřím.

Jak uspořádat slavení liturgie?

Ve všech třech citovaných textech se říká, že slavení mše svaté je třeba uspořádat. Velmi dobrou pomůckou k tomu je liturgický kalendář. Rozlišujeme v něm ferie (obyčejné dny), nezávazné památky, závazné památky, svátky a slavnosti. Rozlišujeme liturgické doby. Jinak může mše svatá vypadat ve všední den, jinak ve svátek a zcela jinak o slavnosti. Ne podstatou, ale odstupňováním jejího slavení, což si hned ukážeme na příkladu zpěvu jako neodmyslitelné součásti liturgie. Ve ferii může být celá mše recitovaná (kromě úvodního zpěvu a zpěvu k přijímání je zpíváný už jen responsoriální žalm a verš před evangeliem), na nezávazné památky zpíváné i „Skrze něho...“, na závazné památky zpíváný i Otče náš a Svátý, svatý, svatý. Ve svátek už zpíváné téměř vše. A na slavnost kromě slavnostního vstupu zpíváné i evangelium a slova proměňování (viz IGMR 40). A měl by být první kánon.

Samozřejmý by měl být výběr písní.

Různou formu může mít i úkon kajícího. Římský misál nabízí dost variant pro jeho pestrost. A zejména při bohoslužbách liturgie v malých společenstvích (což je případem mnoha komunit zasvěceného života) může být i zcela vlastní, nejlépe vycházející z textů liturgie nebo z aktuální situace společenství. Nikdy ne improvizovaný, ale vždy pečlivě písemně připravený. A vždycky mě nesmírně potěší, když - zejména ve velikonočním období - ho kněz nahradí požehnáním vody a pokropením vodou na památku křtu (IGMR 51). I prostrace na Velký pátek (kněz leží na zemi před oltářem) či tma na začátku velikonoční vigilie je určitou formou úkonu kajícího...

Raději více než méně

Nebojte se, nebudu probírat celou mši svatou. Vždycky mě potěší chvíle ticha po výzvě kněze "Modleme se". Je to totiž jedna z mála chvil, kdy se během mše svaté mohu osobně modlit i jinak, než odpovídáním určenými slovy nebo poslechem. Neboť Kodex kanonického práva jasně říká: "***Při slavení eucharistie není jáhnům a laikům dovoleno vyslovovat modlitby, zvláště ne eucharistickou modlitbu, nebo dělat úkony, které jsou vlastní slavicímu knězi***" (kán. 907). A jsem rád, že rubriky slavení mše mi dávají právo na ticho i v jiných chvílích - kromě již zmíněné výzvy "Modleme se" může být například po čteních, po homilii, po skončení svatého přijímání (IGMR 45). I to umožňuje bohatost variant slavení mše svaté. Samozřejmě, znovu je důležitá katecheze - připravit účastníky liturgie na aktivní prožívání času ticha, nejen na jeho pasivní "strpění". V opačném případě může být ticho vnímáno jako "porucha" nebo ještě hůře - jako zbytečné natahování.

Postoje a Amen

Uvedu už jen dvě věci, které mohou přispět k tomu, aby každá mše svatá byla slavností. První je dostatek času na zaujetí postojů. Na jejich důstojné zaujetí. Když například lektor přichází k ambonu po skončení modlitby dne, počká, než si všichni sednou a až potom začne číst. Když se dozpívá píseň doprovázející přinášení obětních darů, kněz počká, než všichni vstanou a až potom vyzývá k modlitbě. Při pozdravení pokoje kantor počká, až si ho předáme a klekneme, až pak začne zpívat Beránku Boží...

A poslední věcí, kterou zde chci zmínit jako právo každého účastníka mše, je Amen. Je jich několik, ale dotknu se jen dvou. Eucharistická modlitba končí doxologii. Když si uvědomíme dialogický charakter mše, tak Amen po této modlitbě je to nejvýznamnější v celé liturgii. Je to Amen potvrzující náš souhlas s celým díkůvzdáním. Je to Amen, kterým říkáme Bohu, že skutečně "skrze něho (Krista)..." stojíme před ním ne s vlastními zásluhami, ale s vykupitelským dílem Ježíše Krista. Je to Amen, kterým si v jistém smyslu Ježíšovo dílo přivlastňujeme a jen s ním se odvažujeme předstoupit před Boha. Tímto Amen dáváme Bohu odpověď, na kterou čekal od stvoření světa - odpovídáme jím Bohu na jeho lásku, říkáme mu: "Miluji tě. Ne sám, ale skrze Krista..."

A druhé Amen je sice mnohem tišší, ale ne méně významné - je to Amen při svatém přijímání. Kněz ukazuje přijímajícímu Kristovo tělo a ohlašuje mu, co či vlastně koho to jde přijímat. A přijímající odpovídá Amen na znamení

vědomého přijímání. Zároveň je toto Amen pokračováním dialogu s Otcem - po eucharistické modlitbě jsme svým Amen oslavovali Otce, nyní nám Otec dává svého Syna a svým Amen přijímáme toto posvěcování Otcem. I o tom hovoří konstituce o liturgii Sacrosanctum Concilium: "*Z liturgie tedy, především z eucharistie, jako ze zdroje do nás proudí milost; liturgii se nejúčinněji uskutečňuje v Kristu posvěcení člověka a oslava Boha, a právě k tomuto cíli je zaměřeno všechno ostatní působení církve.*" (10). Tímto Amen přijímáme Otcovu lásku, který nám dává svého Syna. Dialog lásky pokračuje...

Práce pro všechny

Zmíněná konstituce v bodě 11 pokračuje: "*Aby se však naplno dosáhlo těchto účinků, je nutné, aby věřící přistupovali k posvátné liturgii se správnou přípravou ducha, aby své myšlení uvedli v soulad s ústním projevem, aby spolupracovali s Boží milostí a nepřijímali ji nadarmo. Proto mají duchovní pastýři bdít, aby se nejen při liturgických úkonech zachovávaly zákony týkající se jejich platného a dovoleného konání, ale také aby se jich věřící zúčastňovali uvědoměle, aktivně a s duchovním užitekem.*"

Vím, že jsem nastínil v tomto textu určitý ideál. Je nedosažitelný bez mimořádného úsilí všech účastníků liturgie - věřících i pastýřů. Přičemž na jeho dosažení je třeba uvěřit, že "*liturgie je vrcholem, ke kterému směřuje činnost církve, a zároveň zdrojem, z něhož proudí veškerá její síla*" (SC 10).

(zpracováno podle internetu)
P. Pavel Křivý

Historie vánočního stromku a ozdob

Vánoční stromeček prošel dlouhou historií. Stal se však součástí téměř každé domácnosti v období vánočních svátků. K archaickým ozdobám patřily malá čerstvá nebo sušená jablíčka, ořechy, kostkový cukr zabalený do staniolu, perníčky, slaměné ozdoby a papírové řetězy.

Naši předkové, staří Slované, v předkřesťanském období zdobili své příbytky v době zimního slunovratu, ale měli k přírodě, moderně řečeno, ekologický přístup, protože používali jen chvojí, respektive větvičky z jehličnatých stromů. Výzdoba měla zejména ochranný charakter a až sekundárně přispívala ke zkrášlení příbytku. Výzdoba příbytků jehličnany a jejich větvičkami přešla i do křesťanství samozřejmě s úplně jiným cílem. Stromeček a jeho zdobení má vizuálně připomenout svátek Vánoc. Pod stromečkem nesmí chybět betlém - jesličky. Proč je stromek jedním ze symbolů křesťanských Vánoc? Existuje o tom několik legend, například že svatý Bonifác vykácel posvátný Thorův dub před náčelníky několika germánských kmenů. Protože se mu při tomto činu nic nestalo, přesvědčil je, aby se náčelníci dali pokřtít a přijali křesťanství. Legenda dále praví, že v dutině obrovského dubu byla schovaná jedlička, která se pak zdobila jako vzpomínka na přijetí křesťanství.

První písemný záznam o vánočním stromě je v brémské kronice z roku 1570 o jedli ozdobené sladkostmi a papírovými květinami v cechovní budově, kam byly pozvány děti řemeslnických mistrů. Podobné zprávy ze 17. až 18. století jsou i z jiných německých a švýcarských měst. V 17. a 18. století se stromeček rozšířil po německých městech v rodinách měšťanů a vysokých úředníků. Pak se dostal do evropských aristokratických paláců a knížecích dvorů. Až v 19. století se objevil v šlechtických zámcích ve Francii, v Anglii, Norsku a Dánsku. V Polsku se vánoční stromeček ujal až počátkem 19. století, u nás jej poprvé postavil pro své přátele v roce 1812 ředitel pražského Stavovského divadla Jan Karel Liebich na svém libeňském záměčku. Nový zvyk se však začal prosazovat jen pozvolna, a to až ve 40. letech 19. století v bohatých pražských měšťanských rodinách. Ve městech se stromky kupovaly na trhu, podle velikosti a prostorových možností stály buď v koutě pokoje na stolečku, nebo i uprostřed pokoje - v tom případě se jednalo o vysoké stromky. Zřejmě roku 1860 se na stromečku v Čechách poprvé rozsvítily lojové svíčky. Na náměstí ve městech se často umísťují velké vánoční stromy. Poprvé byl Strom republiky postaven na brněnském náměstí Svobody spisovatelem Rudolfem Těsnohlídkem. Pohnula ho k tomu událost, kdy s přáteli našli v zimě v roce 1919 v bílovickém lese prochládlé děvčátko. Tento prožitek ho zasáhl natolik, že se o Vánocích v roce 1924 rozhodl vztyčit na náměstí strom a pod ním uspořádat sbírku na pomoc všem opuštěným dětem. Jedním z nejslavnějších českých vánočních stromů byl 24 metrů vysoký smrk z Beskyd, který ozdobil o Vánocích 1999 vatikánské Svatopetrské náměstí. První tzv. umělé vánoční stromky přinesly na trh firmy, které se původně věnovaly výrobě štětců a čistících kartáčů. Jehličí na umělých stromcích bylo z prasečích štětín a později z barveného plastického vlákna. Dřevěný kmen stromu byl nahrazen kovovým. Určitý průlom ve výrobě umělých vánočních stromků byl zaznamenán v roce 1990, kdy se na nich začaly objevovat světla ve formě optických vláken, jež postupně mění barvu. Aby inovací nebylo málo, dnes si lze koupit vánoční stromky, které se samy zasněžují.

Stojan, do kterého se stromeček upevňuje, má svůj původ v Itálii, kde se stromky stávaly součástí jesliček pod širým nebem.

Vánoční ozdoby v lidovém prostředí

Ve venkovském prostředí jsou předchůdci stromků zejména slaměné věnce zavěšené nad stolem během vánočních svátků. Velké věnce ze slámy, případně jiné slaměné ozdoby, měly například v severovýchodních oblastech Slovenska

pojmenování kofanda, majik, carstvo, odvisačka. Mnohé ze zmíněných ozdob měly kulatý či kruhový tvar, jejich konstrukce však byla složitá a výroba

časově náročná, proto se používaly i několik let, než sláma podlehla zkáze. V okolí Lendaku se ještě koncem 19. století běžně vyráběly ozdoby ze slámy nazývané oblažničky. Stejně dlouhé kousky slámy se spojovaly nití do geometrických tvarů a zdobily se mašličkami, malými rolničkami nebo barevným papírem. Příbytky nebyly vyzdobeny vánočním

stromkem ve stojanu, ale z půdy visícími oblažničkami (blaženičkami). V minulosti v době Vánoc byla na zemi položena sláma. Interiér domu i hospodářských budov byl ozdoben zelenými větvíčkami, pruty a slaměnými ozdobami. Sláma byla totiž materiálem, o který nebyla nouze. I když s ní bylo třeba opatrně manipulovat, poskytovala ideální možnosti na kreativní ztvárnění ozdob.

Koncem 19. století a začátkem 20. století nahradil věšení slaměných oblažniček jehličnatý stromek visící z dřevěného hřadu. Stromky se zdobily jablíčky, oříšky, papírovými a slaměnými ozdůbkami a perníčky. Sláma symbolizovala narození Ježíše Krista v chudobě, na druhé straně však šlo o materiál poskytující teplo a sucho; chléb, luštěniny, ořechy, jablka byly zase znamením touhy po prosperitě. V první třetině 20. století přibýly ozdoby ze zlatého a stříbrného staniolu, do kterého se balil cukr. Na vánoční stromek, který představoval symbol nového života, se kromě slaměných ozdob (zmenšenin původních slaměných konstrukcí) dostávají skleněné, dřevěné, keramické, textilní a drátěné ozdoby. Mnohé převzaly tvary ornamentů z výšivek, ale i květin, ptáků, beránka, anděla zvěstovatele, betlémské hvězdy.

Přestože se již v současnosti velké vánoční ozdoby ze slámy nedělají, principy pletení slámy do různých tvarů se zachovaly i v současnosti. Dnes se však tyto ozdoby zavěšují na vánoční stromeček už jen v miniaturní podobě.

Vánoční ozdoby v šlechtickém a měšťském prostředí

V 16. století se na vánočních trzích v Německu začaly objevovat první perníčky a voskové ozdoby. Z roku 1601 se zachoval zápis jistého návštěvníka Štrasburku, který poprvé viděl stromek zdobený suchým pečivem, drobnými bonbóny a papírovými růžemi v bílé (nevinnost) a červené (poznání) barvě.

Ozdobné řetězy na stromeček pocházejí z Německa. Začátkem 17. století tam vymysleli stroj, který dokázal vytahovat stříbrné pruty na tenké dlouhé nitky. Později se výrobci pokoušeli nahradit stříbro směsí olova a cínu, ale tyto řetězy se často lámaly pod vlastní vahou, takže až do poloviny 20. století zůstalo hlavní surovinou při výrobě řetězů stříbro. Z Německa se tradice zdobení vánočních stromků rozšířila do Anglie. Když se na veřejnosti objevila ilustrace oblíbené královny Viktorie a jejího manžela prince Alberta před vánočním stromečkem, vánoční stromeček se začal těšit popularitě i v běžných domácnostech. Kolem roku 1870 se do Velké Británie začaly ve větším množství dovážet skleněné ozdoby ze svobodného německého knížectví Durynska a jejich přítomnost na vánočním stromku byla znamením dobrého společenského postavení.

V Uhrách se stromky ujaly nejprve v řadách měšťanstva, později šlechty až se nakonec objevily ve venkovském prostředí. V bohatším - šlechtickém - se zdobily skleněnými ozdůbkami a girlandami, které bylo možné koupit v obchodech. Ale i v šlechtickém a měšťanském prostředí si ozdůbky na stromeček děti rády vyráběly samy. Šlo o společnou činnost rodičů a dětí již několik týdnů před Vánoce. Ozdůbky se vyráběly z tradičních materiálů – z papíru a ze slámy, dívky vyráběly půvabné vyšívané ozdůbky a šily miniaturní balíčky a mašličky. Mladé dámy doma i v internátních školách trávily celé hodiny výrobou vloček a hvězdiček z perli, šitím měšců na vánoční dárky a plněním papírových košíčků cukrem obalovaný mandlemi, což byl tradiční vánoční pamlsk 19. století.

Skleněné koule

Kolem roku 1850 se objevily první skleněné ozdoby ve tvaru věnečků a drobných

perliček. Skleněné koule mají již více jak stoletou tradici. V roce 1889 si jejich výrobu patentoval Francouz Pierre Dupont. Nejdříve vyráběl jednobarevné foukané koule z jemného skla a zakrátko rozšířil sortiment o barevné s ornamenty, hvězdičkami, vločkami či květy. Aristokracie měla při zdobení vánočního stromečku díky finančním prostředkům široké možnosti. Na stromcích v šlechtických sídlech byly kromě hořících svíček a pestrobarevných skleněných koulí ozdoby z papíru ve tvaru květů a hvězd, trvanlivé pečivo (nejčastěji perníčky), jablka a ořechy, různé postavičky a napodobeniny ovoce či skutečné sušené ovoce. Oblíbené byly řetězy z pásků barevného papíru, slámy či lesklých korálků. Na stromeček se začaly věšet i drobné hračky a koncem 19. století se objevily čokoládové ozdoby.

Šlechtická sídla měla více stromků

V 19. století rakousko-uherská aristokracie preferovala vánoční stromky s krátkým jehličím - jedle, smrky a pokojové jedle - araukárie, které stály obvykle na stole přikrytém ubrusem nebo ve stojanech na zemi. Kromě salónu byly vánočně vyzdobené i další místnosti, které členové rodiny obývali a kde se setkávali, jako byla jídelna a chodby. Centrální stromeček nebo více stromků s ozdobami však stály pouze ve zmiňovaném salonu nebo jiné reprezentační místnosti. Počet a velikost vánočních stromků nezávisel pouze od výšky a rozlohy místnosti, do které se umísťovaly. Vliv na počet vánočních stromků a jejich výšku měl i společenský status obyvatel aristokratické rezidence. Například ve vídeňském sídle císařské rodiny v druhé polovině osmdesátých let 19. století měli čtyři vánoční stromky na stolech, obsypané hořícími svíčkami, kandovaným ovocem, ozdobami z papíru, pomeranči, oříšky, čokoládou a na vrcholu dekorované figurkami andělů.

Začátek 20. století přinesl bohatý sortiment vánočních kolekcí, které obsahovaly čokoládové figurky a salonky s různými druhy náplní, třpytivé girlandy, andělské vlasy, elektrická světýlka a špice na vrcholu stromečku. Sympatizanti Habsburků měli možnost ozdobit si svůj vánoční stromeček sladkostmi zabalenými v staniolu s portréty celé císařské rodiny.

V určitých obdobích byl vánoční stromeček symbolem vlastenectví, takže nebylo zvláštností, pokud malého anděla na jeho špicí vystřídala například anglická vlajka s vlajkami spojenců. V roce 1882 byl v USA zaregistrován patent na elektrické žárovky na stromeček a přibližně od roku 1892 se na upevňování vánočních ozdob začaly používat kovové háčky.

(podle KN)

Úkony duchovní správy farnosti v roce 2014

Křty

V roce 2014 byly pokřtěny 2 děti:

Petr František Gabriel

Lukáš Šubert

Oddavky

V roce 2014 byly oddány 2 páry:

Josef Weigl a Veronika Jašková

Michal Kollár a Barbora Kopřivová

1. svaté přijímání

V roce 2014 přistoupilo k 1. sv. přijímání 6 dětí:

Kristián Doležal

Adéla Holánková

Aneta Šubertová

Jan Mühlhansl

Aneta Vokřálová

Pavla Matoušková

Biřmování

V roce 2014 přijaly svátost biřmování 2 biřmovanci:

Tereza Valíková

Jana Žáková

Všem, kteří letos přijali uvedené svátosti, přejeme a vyprošujeme hojné Boží požehnání.

Pohřby

V roce 2014 bylo pohřbeno 7 zesnulých:

Marie Ficová

Pavel Žák

Jiřina Koťová

Marie Urbánková

Zdeněk Suchomel

Helena Burianová

Jaroslava Pospíšilová

Odpočinutí věčné dej jim, Pane...

Pořad bohoslužeb o Vánočních svátcích

			DOLNÍ LOUČKY	ŽDÁREC	OLŠÍ
STŘEDA	Štědrý den	24.12.	22:00	20:00	16:00
ČTVRTEK	Slavnost Narození Páně	25.12.	9:15	10:45	8:00
PÁTEK	Svátek sv. Štěpána	26.12.	9:15	10:45	8:00
NEDĚLE	Svátek sv. Rodiny	28.12.	9:15	10:45	8:00
STŘEDA	Sv. Silvestra	31.12.	18:00*		
ČTVRTEK	Slavnost Matky Boží Panny Marie	1.1. 2015	9:15	10:45	8:00

* adorace

Zpovídání před Vánočními svátky

Farnost Olší	Pátek 19.12.2014	14:30 – 15:30
Farnost Žďárec	Sobota 20.12.2014	10:00 – 11:30
Farnost Tišnov**	Sobota 20.12.2014	15:00 – 17:30
Farnost Dolní Loučky	Neděle 21.12.2014	14:30 – 16:00

** Farnost Tišnov zde uvádíme pro ty z vás, kterým termín společných předvánočních svatých zpovědí ve vaší farnosti nevyhovuje.

Co jsme prožili v naší farnosti

- 25.1.2014** **1. farní ples** - sobotu 25. ledna se v Orlovně v Dolních Loučkách uskutečnil 1. farní ples. Pořádala ho farnost Dolní Loučky ve spolupráci s farností Olší u Tišnova a Žďárec. K tanci a poslechu hrála hudební skupina Kanci paní nadlesní a cimbálová muzika Muzica Folklorica. Vystoupil taneční pár TS Starlet z Brna, nechyběla ani soutěž s nafukovacími balónky a bohatá tombola.
- 25.4.–27.4. 2014** **Formační setkání břimovanců** -na faře v Rychtářově se uskutečnilo víkendové formační setkání pro břimovance.
- 18.5.2014** **Třetí farní den naší farnosti** – farní den začal ve farním kostele sv. Petra a Pavla děkovnou bohoslužbou, byly předneseny Loretánské litanie a následovala promluva otce Zdeňka, který nahradil nemocného otce Mariána. Protože se počasí nevyvedlo, odebrali se farníci do místní tělocvičny. Připraveno bylo bohaté občerstvení, děti si zahrály různé hry. Dospělí přivítali znalostní kvíz a skládání obrázků puzzle, z fotografií kostela, jeho interiéru a žďáreckých jeslíček. Akce se zúčastnilo asi 70 lidí.
- 24.5.2014** **Slavnost 1. svatého přijímání** – sloužena slavnostní mše svatá v farním kostele, při níž poprvé přijalo Pána Ježíše 6 dětí, které pan farář společně s jejich rodiči, připravoval na přijetí této svátosti. Po mši svaté rodiče připravili pro děti a nejbližší příbuzné pohoštění ve farním sále.
- 29.5.2014** **Jeden den na Petrově** – na setkání otce biskupa s dětmi, které chodí do náboženství, přijelo na Petrov z našich farností 40 dětí. Motto letošního setkání znělo „Svatí jsou darem pro svět“. Nejprve byla mše svatá v brněnské katedrále a po jejím skončení se děti vydaly ve skupinkách po svých trasách.

- 29.5.2014** **Udělování svátosti nemocných** – na Slavnost Nanebevstoupení Páně byla při mši svaté udělována svátost pomazání nemocných.
- 1.6.2014** **Dětský den** - protože pro nepřízeň počasí si děti nemohly zahrát hry o farním dnu, uskutečnil se v neděli 1.6.2014 na faře v Dolních Loučkách Dětský den. Nachystáno bylo několik stanovišť, kde děti plnily různé úkoly za jejichž splnění byly odměněny.
- 8.6.2014** **Pouť do TV NOE** - o Slavnosti Seslání Ducha svatého, jsme se zúčastnili mše svaté v kostele svatého Václava v Ostravě, kterou TV NOE vysílala v přímém přenosu. Stodvacet účastníků z farností Dolní Loučky, Olší u Tišnova a Žďárec cestovalo dvěma autobusy. U kostela svatého Václava nás srdečně přivítal P. Marcel Puvák. V 10:30 začala slavností mše svatá, kterou celebroidal náš pan farář. Po skončení mše svaté jsme se odebrali do prostor TV NOE ke společné polední modlitbě se Svatým otcem z náměstí svatého Petra ve Vatikánu přes velkoplošnou obrazovku. Následovala prohlídka studií TV NOE.
- 15.6.2014** **Novokněžské požehnání** – mši svatou sloužil novokněz P. Petr Václavěk ze Znojma-Přímětic, po ní uděloval novokněžské požehnání.
- 26.6.2014** **Zakončení školního roku** – sloužena mše svatá na poděkování za pomoc v uplynulém školním roce. Tentokrát nás bylo poskrovnu. Po mši svaté byl pro všechny připraven táborák.
- 29.6.2014** **Poutní mše svatá ke sv. Petru a Pavlovi** – slavnostní mše svatá sloužena k patronům naší farnosti sv. Petru a Pavlovi byla tradičně doprovázena místní scholou. Mše svaté se účastnila jako každoročně i děvčata v krojích.

- 5.7.2014** **Poutní mše svatá ke sv. Cyrilu a Metoději ve Skryjích**
– na slavnostní bohoslužbě s naším panem farářem se u kapličky sv. Cyrila a Metoděje sešlo více než 200 věřících, rodáků i přátel Skryjí. Po mši svaté proběhlo žehnání opravené kapličky, zazněla také vzpomínka na občany obce Skryje, kteří padli během 1. světové války.
- 17.7.2014** **Požehnání zrekonstruovaného kříže** – za účasti 40 farníků požehnal P. Marián Kalina zrekonstruovaný kříž ve Žďarci – u odbočky na Víckov.
- 20.7.-26.7. 2014** **Farní tábor pro děti** – na faře v Měřině se uskutečnil 6. farní tábor pro děti. Celkem se tábora zúčastnilo 25 účastníků; dětí a vedoucích. O jejich bříska se starala usměvavá paní kuchařka z Dolních Louček. Několik dní strávilo na táboře 7 farníků - mládežníků z Dolních Louček a Žďarce. Děti navštívily aquapark a zoo v Jihlavě, Šiklův mlýn. Nechyběla ani společná modlitba, při mších svatých děti zazpívaly písničky s doprovodem kytary a houslí.
- 10.8.2014** **Rozloučení s P. Mariánem Kalinou** – od 1. 8. 2014 byl P. Marián Kalina ustanoven farářem v nové farnosti – Moravské Nové Vsi. Do naší farnosti nastoupil v září roku 2007, v neděli 10.8.2014 sloužil poslední mši svatou v naší farnosti.
- 17.8.2014** **Uvedení P. Pavla Křivého do úřadu** – k 1.8.2014 byl ustanoven farářem ve farnostech Dolní Loučky, Olší a Žďárec P. Pavel Křivý. V neděli 17. 8. 2014 sloužil první mši svatou v naší farnosti.
- září 2014** **Biblická setkání** – od listopadu loňského roku se ve farním sále scházeli farníci. aby se pod vedením Mgr. Ing. Jaroslavy Libosvárské věnovali Písmu svatému. Setkání probíhají vždy v úterý 1 x 14 dní, od září pod vedením pana faráře P. Pavla Křivého.

- 13.9.2014** **Poutní mše svatá v Žarošicích** - naše farnost se zúčastnila poutní mše svaté na Zlatou sobotu v Žarošicích. Zájezd jako každoročně organizovala farnost Žďárec společně s farností Strážek. Děvčata v krojích nesla, také jako každoročně, sochu Panny Marie v procesí.
- 4.10.2014** **Svatost biřmování** - Otec biskup Mons. Vojtěch Cikrle udělil ve farním kostele v Dolních Loučkách 20 biřmovancům svátost biřmování (2 z farnosti Žďárec). Na přijetí této svátosti se biřmovanci připravovali od loňského ledna, přípravu vedl pan farář P. Marián Kalina.
- 19.10.2014** **Žehnání zrekonstruované fary** – otec generální vikář Mons. Jiří Mikulášek sloužil mši svatou a po ní požehnal obnovený křížek před kostelem a nově zrekonstruovanou faru. Farníci si pak nově zrekonstruovanou faru prohlédli.
- 2.11.2014** **Dušíčková pobožnost** – po nedělní mši svaté jsme se shromáždili na hřbitově u hlavního kříže k pobožnosti a poté jsme v tichosti vzpomněli na naše drahé zemřelé.
- 17.11.2014** **1. farní zabíjačka** – na farním dvoře v Dolních Loučkách se uskutečnila zabíjačka. I přes nepříliš příznivé počasí se akce zúčastnilo mnoho farníků z farností Dolní Loučky, Olší a Žďárec.
- Prosinec 2014** **Rorátní mše svaté** – každý čtvrtek v době adventní byly před rozedněním slouženy rorátní mše svaté.
- 7.12.2014** **Večer chval + mikulášská nadílka** – večer chval připravila schola naší farnosti. Výtěžek z koncertu byl věnován na rekonstrukci varhan ve Březí. Po koncertu nás navštívil sv. Mikuláš. Několik dětí Mikuláši předneslo básničku nebo se pomodlilo. Všechny děti pak obdaroval přinesenými balíčky.

První světová válka

V pondělí 28. července 2014 uplynulo 100 let od chvíle, kdy Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku, čímž začala 1. světová válka. V aktuálním čísle farního zpravodaje se budeme věnovat událostem 1. světové války v Tišnovské Nové Vsi.

Informace v článku jsou čerpány z Kroniky rodiny Ficovy. Období 1. světové války je věnována obsáhlá část, zápisy se týkají nejenom událostí, které se staly v Tišnovské Nové Vsi, ale i života obyvatel na vesnici a ve městě vůbec.

V úvodu článku se budeme věnovat „vojenským“ událostem – událostem, které se staly příčinou vypuknutí války, mobilizaci a obětí 1. světové války.

Výstřel z pistole 28/6 1914 srbského příslušníka Gavrila Principa na následníka rakouského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku byl příležitostí pro vypuknutí I. světové války.

Zbrojení a příprava na válku byla dlouhodobá již od roku 1908. Každý vesnický krejčí, který podomácku šil vojenský mundur, poznal, že za včasné ušití přidělených obleků dostával zvláštní příplatek a nastala tak vítaná pracovní příležitost pro vesnické krejčí i další řemeslníky.

Zpráva tato se rychle rozšířila. Bylo to 28/6 1914 a ještě téhož večera četnictvo ve Žďárce bylo o tom vyrozuměno. Lidé tušili, že tento konflikt se nevyřeší smírnou diplomatickou cestou. Nastal válečný konflikt a mobilisace vojáků v záloze.

Mobilisace

Mobilisace I. výzvy a hned v zápětí II. výzvy, do 50 roků. Na vesnicích zůstali starší hospodáři, výměnkáři, mladiství, děti a ženy.

V každé rodině nastaly nesnáze, strach o živitele rodiny, těžkosti a dosavadní pokojný život byl v rodinách podlomen. Otec by na frontě.

Další odvody mužů a koní

Po mobilisaci hned další rok byly odvody mladých mužů. V dalším období a to v roce 1916 a 1917 byly odvody mužů, kteří nebyli vojáky a ročníky starší nad 50 roků, tak zvaná domobrana a zeměbrana.

Vojíní starších let byli zařazováni do strážných služeb, do vozatajských oddílů, které zásobovaly frontu a do pracovních oddílů. Říkalo se jim „landštarmani“.

Na podzim roku 1917 byly odvody 18ti letých. Po krátkém výcviku byli posláni na Italskou frontu. V té době vznikl lidový popěvek:

„Osmnáctiletí jsou to ještě děti táhnou do boje“

Tito mladiství byli již málo zásobováni, jedlo se všechno co bylo v přírodě a byly případy hromadného onemocnění „úplavici“.

Soustavně byly také prováděny odvody koní pro vojenské účely. Koně pak byli označeni a měli evidenční lístky. Následovalo jejich zařazování do „terénu“ – doprava válečného materiálu na frontu.

Oběti války na lidských životech

Rozpoutaná válka vyžádala si velkých obětí na lidských životech. Hned po vypuknutí byly tvrdé boje a ztráty na životech. Rodiny žily ve strachu a starostech o svého otce, bratra, příbuzného i o místní občany. Se strachem vždy se očekávala pošta - dopisy a polní lístky – těm se říkalo „Feldpost“.

Byli jsme tehdy svědky na vesnicích, neboť se to dotýkalo našich spolužáků, že jejich otec padl. Co to bylo srdcervoucího pláče. Tento jev mě nevymizí z paměti, když v Újezdě padl Jiljí Babička, otec 5 dětí. Bydleli vedle školy, co to bylo nářku a slz. Otec padl chmurná vyhlídka do budoucna.

Oběti I. světové války celkem

Statistiky uvádějí, že v I. světové válce zahynulo 10 miliónů lidí, 16 miliónů bylo raněno a zmrzačeno. Materiální škody lze odhadnout na tisíce miliard. V této válce bylo použito poprvé nové válečné techniky, letadla, ponorky i tanky a bylo používáno slzných i otravných plynů.

V I. světové válce z obce Tišnovská Nové Ves padli:

Baláš Antonín	* 1892 - + 1914
Janda Antonín	* 1883 - + 1915
Barák Silvestr	* 1879 - + 1918
Janda Hynek	* 1887 - + 1918

Vojáci se postupně vraceli ke svým rodinám. Byli zubožení a vraceli se do zchudlých domovů. Z každého domu otec i dorůstající syn byl na vojně. Jen několik jedinců na obci bylo „vyreklamováno“, především to byl představený obce a několik málo dalších.

Postavení pomníku padlým v I. světové válce

V roce 1932 byl v Tiš. Nové Vsi zbudován pomník padlým občanům v I. světové válce. Kámen byl lámán ve skále v Říkoníně. Hasičský sbor přispěl a je známo, že škola z čistého výtěžku školních divadel přispěla 500 Kčs. Je to památník na oběti I. světové války, ale i výraz obětavosti celé obce.

Pomník občanům Tišnovské Nové Vsi padlým v I. světové válce

Modleme se za duše těchto padlých mužů a věnujme jim tichou vzpomínku. R.I.P.

Další část článku se věnuje především životu obyvatel, kteří nebyli přímými účastníky bojů. Do jejich životů však 1. světová válka také výrazně zasáhla. Zápisy v kronice jsou tematicky rozděleny do kapitol. Jsou poměrně rozsáhlé, obsahují však velmi zajímavé informace, a bylo by škoda je zkrátit. První část těchto údajů obsahují následující řádky, pokračování pak najdete v dalším čísle farního zpravodaje.

Válečné půjčky

Na základě císařského nařízení ze dne 4/8 1914 říšského zákona č 202 k úhradě nákladů na mimořádné opatření vojenské z důvodu zápletek válečných vypsána jest I. válečná půjčka.

Úpisy válečné půjčky znějí na doručitele v hodnotě 100, 200, 1.000, 2.000 a 10.000 a násobky 10.000 Korun. Jsou opatřeny podpisem C. k. Finančního ministra. Text byl v jazyku německém, podstatný text je v jazycích zemských. Úroková sazba byla stanovena 5 ½ % a nejzazší splacení válečné půjčky do 1. X. 1930. Ještě v prosinci byla vyhlášena II. válečná půjčka.

Úpisy válečných půjček

Úpisy válečných půjček byly od obcí, jako samosprávních celků. Třebaže některé obce neměly vlastní hotovost, provedly si výpůjčku od peněžního ústavu a vypůjčený obnos daly k dispozici na válečnou půjčku.

„Byl to nucený projev oddanosti mocnářství Rakousko-Uherskému a samotnému císaři pánu.“

Válečné půjčky upisovaly i soukromé osoby, majetné, ale byly i případy, že byli přinucováni i starší lidé, kteří měli nepatrné úspory. Bylo to prováděno lákavou formou, že zapůjčený obnos bude zúročitelný a mocnářství Rakousko-Uherské a „samotný císař pán“ je nejlepší zárukou a jistotou zapůjčených peněz.

I učitelé propagovali upisování válečných půjček mezi školní mládeží a dle výsledku byli také hodnoceni.

Během průběhu války bylo vyhlášeno VIII válečných půjček. Úpisy válečných půjček přijímaly c. k. poštovní úřady, berní úřady a peněžní ústavy.

Zdroj: Kronika rodiny Ficovy
Zpracoval: R. Mašek

Co jsme prožili

1. farní zabíjačka

17 listopadu 2014 se na farním dvoře v Dolních Loučkách uskutečnila 1. farní zabíjačka. Osudový okamžik (pro prasátko) nastal časně ráno, za chvíli již byly připraveny první zabíjačkové dobroty – ovárek, zabíjačkový guláš. Pro zahřátí byl připraven svařák.

Farníci přicházeli v průběhu celého dne, někdo se zdržel pouze na chvíli, mnozí však zůstali téměř celý den a zapojili se do práce – připravovali jitrnice, krájeli sádlo, vařili... Za jejich pomoc jim patří velké poděkování. Po setmění se pak všichni rozešli do svých domovů.

Výtěžek z prodeje zabíjačkových specialit bude věnován na opravu střechy na faře v Dolních Loučkách.

Farní zabíjačka byla v našich farnostech letos poprvé. Všem, kteří se akce zúčastnili, patří poděkování.

Farníci se zapojili do přípravy jitrnic

Večer chval, návštěva sv. Mikuláše

Na neděli 7. 12. 2014 pro nás žďarecká schola připravila večer chval. Farníci, kteří zcela zaplnili kostel sv. Petra a Pavla, vyslechli písně na oslavu Pána Ježíše.

Žďarecká schola při koncertu chval

Dobrovolné vstupné bylo věnováno na rekonstrukci varhan ve Březí.

Po skončení koncertu nás navštívil sv. Mikuláš. Děti za ním postupně přicházely (ty menší v doprovodu rodičů), některé přednesly básničku a byly obdarovány připravenými balíčky.

Poděkování patří všem, kteří pěkný večer připravili a také všem, kteří přispěli na rekonstrukci varhan ve Březí.

Za dětmi přišel sv. Mikuláš

Poděkování panu farářovi

Na konci občanského roku chceme poděkovat panu farářovi otci Pavlovi za to, že byl ochoten zaměnit vinorodý kraj za drsnější podhůří Vysočiny a přišel k nám sloužit. Děkujeme mu za vstřícnost, se kterou k farníkům přistupuje, za to, že s nimi dovede prožívat i chvíle uvolnění a společné radosti a veselosti.

Otče Pavle, v den svých narozenin jste nás prosil, abychom se Vás modlili. Rádi to děláme, víme, že nic potřebnějšího než je modlitba, Vám nemůžeme dát. A moc si přejeme, abyste byl mezi námi spokojený a časem i šťastný. Ať Vás Pán chrání a žehná Vám.

Co je nového

Hmotné hospodaření farnosti

V minulých letech se stalo zvykem, že jsme ve Vánočním farním zpravodaji nacházeli informace o hmotném hospodaření farnosti. Zveřejněné údaje obsahovaly informace, které vycházely z aktuálního stavu v den, kdy byl farní zpravodaj vydán. Do konce roku se však situace ještě trochu měnila. Během vánočních svátků se konají sbírky, koncem roku je třeba ještě něco doplatit. Proto pan farář vždy po konci roku připravil ještě další zprávu o hospodaření.

Po domluvě s panem farářem P. Pavlem Křivým bude zpráva o hmotném hospodaření připravena do dalšího čísla farního zpravodaje. I ve vydávání farního zpravodaje nastane změna - bude vycházet měsíčně, první číslo pro rok 2015 připravujeme na začátek února 2015.

Příloha farního zpravodaje

Stalo se již tradicí, že k vánočnímu farnímu zpravodaji je připravena příloha - DVD disk s fotkami z akcí, které se konaly v naší farnosti v roce 2014. Najdeme zde fotky např. z Velikonoc, 1. svatého přijímání, poutní mše svaté, farního dne, farního tábora, pouti do Žarošic, ...

DVD je věnována zdarma. Přesto bychom Vás chtěli požádat, o příspěvek ve výši 10 Kč za DVD, což je částka, která se blíží jeho výrobní ceně. V zadní části kostela je umístěna pokladnička. Vybraná částka bude věnována na provozní výdaje farnosti. Připraveno bude 30 DVD. Budete-li mít zájem a DVD na vás nevybude, dejte vědět, DVD připravím.

R. Mašek

2. farní ples

V pátek 23. 1. 2015 v 19:30 se v Orlovně v Dolních Loučkách uskuteční 2. farní ples farností Dolní Loučky, Olší a Žďárec.

Můžete-li přispět do tomboly nebo jakkoliv pomoci s organizací farního plesu, je vaše pomoc vítána.

Další schůzka organizátorů farního plesu se uskuteční 27. 12. 2014 v 15:30 na faře v Dolních Loučkách.

Pohled do historie

V pohledu do historie pokračujeme léty 1943 a 1944. Farářem v naší farnosti byl P. Emil Svoboda.

1943

Tohoto roku počalo bombardování měst v Rakousku a válečná něm. průmyslová střediska se řítily v prach a popel. Vídeňské Nové Město bylo napadeno a rozmétáno a v důsledku toho byl válečný průmysl přestěhován do naší farnost, kde na Kutinách u Lubného Němci si k tomu účelu vyhlídli dlouhé tunely zde projektované nové dráhy – přibilo sem mnoho dělníků totálně nasazených – Jihoslovanů, Belgičanů, Flámů a Francousů a byly tam pro ně zřízeny baráky v údolí po obou stranách řeky Libochovky. Němci zde též vyráběli letouny V1-V2. Za příčinou dopravy byla vystavěna kolejná dráha až k nádraží Tišnovskému. – Při opravách vnitřního kostela přišlo se na krásné fresky, které nemohly býti všechny odkryty, ježto nebylo odborných dělníků. Hlavní oltář opravil rád nádherně p. Emil Šindelka, sochař z Brna. Kazatelna byla také pěkně opravena a opatřena novou stříškou, která byla úplně strouchnivělá. Kostelní zeď, která byla zaváta zemí byla až na ½ 2 metru obnažena, beton odstraněn a tím bylo zabráněno vnikání vlhkosti do zdiva, do kterého i kořeny se zapouštěly. Zeď byla vyklínována a cementovou maltou nahozena.

1944

Francousi a Belgičané přistoupili o velikonocích ke svatým svátostem a o vánocích zapěli v kostele své vánoční písně, nic se nestiděly za svou víru, byli u lidu oblíbení a také si dopisovali se zdejšími mladíky, s Fr. Jarošem, studujícím na technice i se mnou farářem. Štěstí barnumské u Němců začalo je opouštěti po rozhodné porážce u Stalingradu ustupovali již jistě. Na Hitlera byl spáchán atentát, což ovšem nemělo vlivu na jeho pokračování ve válce, ale jeho útočnost se již lámala a Rusové ho vytlačovali pomalu, ale jistě ze svých zemí. V dubnu toho roku byl postaven oltář P.Marie a naň prozatím postavena krásně obnovená socha P.Marie, která byla postavena od mnoha let na půdě a zde vystavena pavučinám a prachu – Firma Kotrba v Brně ji dala zase tu bývalou tvárnost, která jí náležela. Úprava celková tohoto oltáře následkem poválečných poměrů jest odložena.

Zpracoval: R. Mašek

Murphyho zákony: Církev v pohraničí

Murphyho zákon závislosti zbožnosti na atmosférických vlivech:

Se snižující se venkovní teplotou pod nulu se snižuje počet aktivních laiků v kostele až na nulu.

Dodatek prof. Puntí:

(Pokud ovšem nebyl nulový z úplně jiných příčin již za tepla).

Vysvětlivka jazykozpytce doc. Hnidopicha:

„Aktivní laik“, „praktikující laik“ a v cizojazyčné literatuře „angažovaný laik“ jsou v katolickém úzu označení pro osobu, která pravidelně navštěvuje nedělní bohoslužby. Jiné vnitrocírkevní aktivity od laiků očekávány nejsou; ba dokonce ve většině případů bývají nahlíženy jako nežádoucí, anžto neodborné fušování do řemesla ustanoveným duchovním správcům.

Výjimka Ing. Smetáka:

Výjimkou z řečeného pravidla může být vyžadování účasti na úklidu kostela a jiných brigádách s ním spojených.

Vysvětlivka MUDr. Zubaté:

Příčinou rapidního úbytku mužské části populace v kostele v zimních měsících není periodická bezbožnost, ale neblahý sociálně-kulturní zvyk smekání, v jehož důsledku hrozí smrtelné nachlazení, o omrzlinách uší a pleší nemluvě.

Paradox zimních kázání:

Ve farnostech, do nichž vytápění lavic nedorazilo a hned tak nedorazí, délka nedělního kázání nebere zřetel na útrapy přítomného Božího lidu: v třesnutých mrazech obvykle ještě narůstá, přičemž pochopitelně narůstá i celková délka nedělních bohoslužeb.

Vysvětlení Emina Zamrzla, čestného člena Horské služby:

Důvodem je zřejmě snaha prokřehlých administrátorů farností (z nichž většina má ten den minimálně další dvě třesnuté mše za sebou či před sebou) trošičku se zahřát usilovným pohybem paží, sanic a mimických svalů.

Z knihy Murphyho zákony o církvi, Tomáš Marný z Bludovic